

Силабус навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ТРАВМИ»
Освітньо-професійної програми «Практична психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	1 (перший)
Семестр	1 (перший)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Специфіка професійної діяльності психолога в системі невідкладної психологічної допомоги постраждалим в катастрофах, військових операціях, полоні, пожежах, землетрусах, автомобільних аваріях, втраті близьких та ін.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на розвиток у студентів навичок психологічної роботи з людьми що постраждали внаслідок різного ступеня травматичних ситуацій, що потребують специфічної психотерапевтичної допомоги під час настання травматичної події, здатності застосовувати методи невідкладної психологічної допомоги.
Чому можна навчитися (результати навчання)	- надавати психологічну підтримку та кваліфіковану допомогу людям, що опинилися в травматичній ситуації. - користуватись отриманими базовими теоретичними положеннями для здійснення психологічного аналізу травмуючої події; - надати первинну психологічну підтримку та допомогу людям, що опинилися в ситуації природньої чи техногенної катастрофи. - орієнтуватись в спектрі проблем, що виникають внаслідок травматичних ситуацій; - діагностувати психічний стан людини, що переживає психологічну травму; - розробляти стратегію і тактику організації командної невідкладної психологічної допомоги; - володіти деякими варіантами «швидкої» допомоги кризовим клієнтам.

Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	- володіння базовими знаннями в області психологічної проблематики особистості в травматичному стані, а також у галузі методології психологічної допомоги в травматичних ситуаціях; - застосування знань у практиці міжособистісної взаємодії та ефективного спілкування з іншими людьми в контексті психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях; - володіння технологіями надання психологічної діагностики, допомоги і самопомоги в травматичних ситуаціях; - готовність вирішувати типові завдання в області здійснення професійної допомоги особам, що переживають травму; - здатність вирішувати нові, нестандартні завдання, зокрема добирати адекватні методи психологічного супроводу та психокорекційної роботи відповідно до особливостей особистості та соціально-психологічних характеристик груп, що опинилися в надзвичайній ситуації; - здатність взаємодіяти з фахівцями інших професій, які беруть участь у наданні допомоги постраждалим в надзвичайних ситуаціях.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: Психофізіологічні механізми стресу. Модель СоМЭР. Індивідуальний щоденник емоційних станів. Робота з негативними когніціями Керування психофізіологічними реакціями на стрес. Вправи на саморегуляцію. Базовий протокол саморегуляції. Техніки заземлення. Модель BASIC PH. Принцип «Зарядки акумулятора». Ризики в роботі допомагаючих професій: вторинна травматизація, втома від співчуття. Пролонгований стрес. Принципи саморегуляції при довготривалому стресі. (Неперервність життя) Індивідуальний код адаптації Принципи надання допомоги. Етичні норми, що застосовуються в міжнародній сфері. Перший контакт з людиною, що переживає травматичну подію Гострий стрес (фізична загроза, соціальна загроза, надумана загроза). Перша психологічна допомога. Легітимація та нормалізація Первинна оцінка станів. Ризики розвитку посттравматичних розладів Техніки заземлення. Протоколи надання первинної психологічної допомоги Принципи побудови первинної бесіди. Протоколи первинної бесіди Психотравма – нештатні – травматичні ситуації – смерть пацієнта, колеги, ефект «міг бути я» - Психоедукація про посттравматичні симптоми Травма на шкалі часу. Фільтри до початку роботи з групою заради уникнення «емоційного зараження» Вибір ролей для роботи в травматичній ситуації. Основні правила при передачі поганих новин. Превенція суїциду. Міфи про суїцид. Маркери суїцидальні поведінки. Психосоціальна підтримка. Робота з оточенням. Організація кризової допомоги в «полі». Особливості організації надання первинної психологічної допомоги «в полі». Перші 24 години переживання травмуючої події. Респондерство. Види занять: лекції, практичні заняття Методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, методи активної взаємодії Форми навчання: очна, заочна
Пререквізити	Знання з загальної психології, спеціальної психології, вікової фізіології та валеології, практикуму з загальної психології, вікової психології та психодіагностики.

Пореквізити	Знання можуть бути використані при вивченні психології конфлікту, психології девіантної поведінки, при написанні фахової випускної роботи
Інформаційне забезпечення	Навчальна та наукова література:
з репозитарію та фонду НТБ НАУ	1. Кулеша-Любінець М.М. Техніки психологічної допомоги та самопомогі особі у надзвичайній ситуації. – ІваноФранківськ, – 2017. –72 с. 2. Левченко К.Б. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту. – Київ, – 2015. – 176 с. 3. Москалець В.П. Психологія суїциду. – К.: Академвидав, – 2004. – 288 с. 4. Кісарчук З.Г. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій. – К.: Логос, – 2015. – 207с. 5. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика. – Київ, – 2006. – 254 с.
Локація та матеріальне хнічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Педагогіки та психології професійної освіти
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 ДАЦУН ОЛЕНА ВІКТОРІВНА Посада: старший викладач Вчений ступінь: - Профайл викладача: equals">https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9106/simplesearch?filterquery=%D0%94%D0%B0%D1%86%D1%83%D0%BD%2C+%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0+%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0&filtername=author&filtertype>equals Тел.: 0674052210 E-mail: ldatsun@nau.edu.ua Робоче місце: 8.706
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс